

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра наук про здоров'я**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
Едуард СИВОХОП
«18» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії» для здобувачів вищої освіти галузі знань **22 Охорона здоров'я** спеціальності **227 Терапія та реабілітація** освітньої програми «**Фізична терапія, ерготерапія**».

Розробники: Дуб М.М. к. фіз вих. н., доцент кафедри наук про здоров'я.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри наук про здоров'я

протокол № 16 від «27» червня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри Мар'яна ДУБ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 12 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	2-й
Кількість модулів – 1	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	3-й
	Лекції:
	16 год.
	Практичні (семінарські):
	28 год.
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна/письмова	Індивідуальна робота:
	-
	Самостійна робота:
	46 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії» є підготовка фахівців спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітнім ступенем бакалавр відповідно до вимог, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки «Фізична терапія», ознайомлення з технічними засобами у фізичній терапії, набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок стосовно підбору, налаштування, супроводу, страхування та безпечного пересування технічними засобами особам з фізичними вадами і обмеженнями з метою покращення якості життя.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

загальні:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 01);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 06);
- здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 07);
- здатність планувати та управляти часом (ЗК 08);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 09);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 10);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 11);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 12);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 15);

загальні (Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта»)

- здатність діяти на основі етичних міркувань, принципів і цінностей асистента фізичного терапевта (3.02);
- здатність до професійної комунікації (3.03);
- здатність вільно спілкуватися державною мовою усно та письмово (3.04);
- здатність виконувати професійну діяльність з дотриманням вимог техніки безпеки та охорони праці (3.06);
- здатність до узагальнення, аналізу, синтезу та оцінювання отриманої інформації, необхідної для професійної діяльності асистента фізичного терапевта (3.08);
- здатність виконувати поставлені завдання під керівництвом фізичного терапевта (3.10);

фахові:

- здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я (СК 01);
- здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції (СК 02);
- здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії (СК 03);
- здатність враховувати медичні, психологопедагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії (СК 04);
- здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати

- (додаток 3). (СК 06);
- здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії (СК 07);
- здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта (СК 09);
- здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати (СК 10);
- здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов (СК 11);
- здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здорового способу життя (СК 13);
- здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії (СК 14);

професійні (за трудовою дією або групою трудових дій):

- здатність вести записи та відповідну документацію з фізичної терапії (А2);
- здатність проводити обстеження осіб з руховими порушеннями (Б1);
- здатність надавати консультації іншим фахівцям з питань фізичної терапії (В2);
- здатність співпрацювати з зацікавленими сторонами з питань фізичної терапії (Г2).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії»:

ОК 08	Анатомія людини
ОК 17	Основи практичної діяльності у фізичній терапії (вступ до спеціальності)
ОК 19	Методи дослідження у фізичній терапії

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Технічні засоби у фізичній терапії», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).	ПР 02
Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПР 03
Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	ПР 04
Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.	ПР 06
Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження	ПР 07

життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	
Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.	ПР 08
Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).	ПР 10
Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	ПР 12
Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	ПР 14
Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	ПР 16
Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	ПР 18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати та використовувати у професійному середовищі фахову термінологію, складати документи, знаходити інформацію з різних джерел, аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	ПР 02; ПР 03
Вміти визначати та трактувати наявні порушення у пацієнта/клієнта за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП); безпечно та ефективно застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, опираючись у професійній діяльності на знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії, підбирати для пацієнта допоміжний засіб, враховуючи особливості захворювання, документувати отримані дані; використовувати той чи інший допоміжний технічний засіб для збільшення незалежності та максимального функціонування пацієнта/клієнта, проводити інструктаж для користувача, надавати чіткі та стислі вказівки щодо його використання пацієнтам та членам їх родин, навчати навичкам безпечного та правильного користування технічними засобами реабілітації.	ПР 02; ПР 04; ПР 06; ПР 07; ПР 10; ПР 14; ПР 16
Поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, засвоювати нову фахову інформацію, застосовуючи науково-доказові дані у професійній діяльності, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег, дотримуватися норм професійної етики.	ПР 08; ПР 12; ПР 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми і методи навчання при вивченні дисципліни

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії»: навчальні заняття (лекції, лабораторні заняття, консультації; самостійна робота студентів; робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет; контрольні заходи (поточне оцінювання, модульне оцінювання, підсумкове оцінювання).

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Методи дослідження у фізичній терапії» використовуються різноманітні методи навчання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з літературою (підручником, довідковою, науково-популярною, періодичною науковою і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею Інтернет; роботу з роздатковим матеріалом, демонстрація практичних навичок, виконання тестових завдань та ін..

Метод викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостей (інтелектуальних, психологічних, морально-етичних тощо) студентів, наявних умов і часу, відведеному для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.), проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково пошуковий або евристичний методи, коли викладач розділяє проблему на частини, студенти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування підпроблем. Під час викладання навчального матеріалу лекції використовується мультимедійна презентація.

Перелік методів навчання, що використовуються у процесі вивчення дисципліни: За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; проблемного викладу; дослідницький; аналітичний; індуктивний; дедуктивний. За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка. За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль. За джерелами знань: словесні (розповідь, пояснення, лекція); наочні (демонстрація, ілюстрація). За рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний; частково-пошуковий; дослідницький; метод проблемного викладання.

Використовуються сучасні інтерактивні форми навчання відповідно до теми заняття: мозковий штурм, робота в групах, обговорення ситуацій, ситуаційно-навчальні ігри тощо.

В період дистанційного навчання через вимушені обставини переважно використовуються електронні засоби навчання Google Workspace (Classroom, Gmail, Контакти, Календар, Meet) та MOODLE (e-learn.uzhnu.edu.ua).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік;
- тести;
- практичні навички;
- індивідуальні та групові завдання;
- презентації результатів виконаних завдань;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: індивідуальне усне опитування, тестовий контроль (I-II рівня) (письмовий та онлайн), виконання ситуаційних завдань/практичних навичок, індивідуальних і групових завдань, презентації результатів виконаних завдань.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестові завдання та практичні навички).

Форма підсумкового семестрового контролю: усний/письмовий залік (стаціонарно чи онлайн) з використанням сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»).

Навчальний матеріал дисципліни згрупований у 1 модуль. Освоєння навчального матеріалу проводиться упродовж одного семестру. Поточний модульний контроль проводиться шляхом опитування студентів під час занять, проведення тестового контролю знань на заняттях, виконання індивідуальних і групових завдань, перевірки виконання практичних навичок, конспектів лекцій та

домашніх завдань, аналізу відвідування та відробок пропущених занять. В ході поточного контролю, за усну відповідь студент отримує оцінку у вигляді балів.

У робочій програмі був застосований такий принцип конвертації традиційної системи оцінювання в бали.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T7	CP	50	100
40 ¹				10		

T1, T2 ... – теми; CP – самостійна робота;

¹ - відповідно до наступної таблиці «Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни»

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
1. Практичні заняття:	13	50
1.1. Письмове чи онлайн тестування при тематичному оцінюванні	13	10*
1.2. Усна відповідь	1	5*
1.3. Практичні навички	1	10
1.4. Індивідуальні завдання	1	10
1.5. Групові завдання	1	5
1.6. Самостійна робота (презентації, індивідуальний проєкт)	1	10
2. Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

*- розраховується як середній бал за всі лабораторні заняття

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру з дисципліни проводиться 1 модульна контрольна робота (МКР). Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів у межах окремого змістового модулю здійснюються за 100-бальною шкалою. МКР проводиться наприкінці змістового модулю і складається з вирішення тестових завдань, теоретичних питань та практичних навичок (додаток 2). Розподіл балів за результат виконання МКР визначається таким чином: максимально 50 балів – МКР (таблиця 1).

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти. На виконання письмового компонента МКР відводиться до двох академічних годин. В кожному варіанті є 30 тестових завдань, 1 теоретичне питання та 1 практичне завдання. Правильна відповідь за кожний окремий тест оцінюється в 1 бал, за теоретичне питання та практичне завдання у 10 балів. За допомогою письмової модульної контрольної роботи оцінюється ступінь засвоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 50 балів (див. табл. 1).

Студент, який не з'явився на МКР з *поважної причини*, може пройти його у визначений кафедрою термін.

Шкала контролю модульної контрольної роботи

Показники	Бали
Письмова модульна контрольна робота:	0-50
- тестові завдання (за кожну правильну відповідь нараховується 1 бал)	0-30
- теоретичні питання (за правильну відповідь нараховується 10 балів)	0-10
- практичні навички (за правильне виконання нараховується 10 балів)	0-10
Загальна оцінка	0 - 50

Оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Кількість балів за різні види самостійної творчої роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10 балів (таблиця 2). Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проектів:

- 1) формування та презентацію інформаційного матеріалу (друкованого, відео-, комбінованого) та її представлення на практичному занятті;
- 2) підбір технічного засобу, заповнення протоколу обстеження та таблиці технічних характеристик для будь-якого допоміжного засобу доступного у їх місцевості.

Таблиця 2

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бали	Критерії оцінювання
10-8	Студент повною мірою розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, вільно оперує поняттями і науковою термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і здатний аргументовано її доводити.
	Студент виконав практичне завдання повністю, правильно підібрав технічний засіб та заповнив таблицю технічних характеристик відповідно до допоміжного засобу з використанням теоретичних знань та практичних навичок.
7-5	Загалом матеріал самостійної роботи викладений достатньо повно, але студент припускається певних помилок при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, трапляються неточності, деякі питання розкриті неповністю.
	Студент виконав практичне завдання повністю, з опорою на теоретичні знання та практичні навички, але може допустити неточності, окремі помилки в підборі технічного засобу та заповненні технічних характеристик відповідно до допоміжного засобу.
4-3	Студент неповністю розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, слабо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно.
	Студент виконав практичне завдання неповністю або частково, з помилками. Допускає істотні помилки в підборі технічного засобу та заповненні таблиці технічних характеристик відповідно до допоміжного засобу. Продемонстрував слабкі вміння виконувати завдання.
2-1	Виконана робота виглядає нашвидку зробленою чи незакінченою. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості, нерозуміння теми або невідповідність викладеного матеріалу передбаченій темі для самостійного опрацювання.

Студент виконав практичне завдання фрагментарно або неправильно. Неправильно підібрав технічний засіб та заповнив таблицю технічних характеристик відповідно до допоміжного засобу. Продемонстрував невміння виконувати завдання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового семестрового контролю становить 100 балів.

Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 4.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку, що передбачено робочим навчальним планом.

Таблиця 4

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів	Оцінка ЄКТС	оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (самостійних завдань, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів.

Якщо підсумкова модульна оцінка становить 60 і більше балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії, відразу після оголошення результатів останнього модульного контролю. При цьому присутність студента є обов'язковою. За наявності бажання підвищити рейтинг студент складає іспит. Для підвищення позитивної оцінки надається одна спроба. Незалежно від того, чи студент складає іспит у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на іспиті, тобто, виходячи із 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Технічні допоміжні засоби і сучасні допоміжні технології

Тема 1. Технічні засоби у фізичній терапії, основні поняття та особливості забезпечення ними громадян України.

Тема 2. Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому.

Тема 3. Засоби пересування, їх характеристика.

Тема 4. Ортопедичні засоби у технологіях фізичної терапії.

Тема 5. Протезні та спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю.

Тема 6. Технічні засоби у кінезіотерапії.

Тема 7. Технічні засоби для осіб з особливими потребами та способи їх використання.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1. Технічні допоміжні засоби і сучасні допоміжні технології						
Тема 1. Технічні засоби у фізичній терапії, основні поняття та особливості забезпечення ними громадян України	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому	14	2	6	-	-	6
Тема 3. Засоби пересування, їх характеристика	16	4	4	-	-	8
Тема 4. Ортопедичні засоби у технологіях фізичної терапії	12	2	4	-	-	6
Тема 5. Протезні та спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю	12	2	4	-	-	6
Тема 6. Технічні засоби у кінезіотерапії	14	2	4	-	-	8
Тема 7. Технічні засоби для осіб з особливими потребами та способи їх використання	10	2	2	-	-	6
Модульна контрольна робота	2		2	-	-	
Разом за модуль	90	16	28	-	-	46
Залік						
Разом за семестр	90	16	28		-	46

6.3. Теми практичних занять

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Модуль 1. Технічні допоміжні засоби і сучасні допоміжні технології		
1.	Технічні засоби у фізичній терапії, основні поняття та особливості забезпечення ними громадян України	2
2.	Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому	4
3.	Засоби пересування, їх характеристика	6
4.	Ортопедичні засоби у технологіях фізичної терапії	4
5.	Протезні та спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю	4
6.	Технічні засоби у кінезіотерапії	4
7.	Технічні засоби для осіб з особливими потребами та способи їх використання	2
8.	МКР	2
9.	РАЗОМ	28

6.4. Самостійна робота

№ п.п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Модуль 1. Технічні допоміжні засоби і сучасні допоміжні технології		
1.	<p>Основні поняття про технічні засоби у фізичній терапії та особливості забезпечення ними громадян України. Загальні положення реабілітації неповносправних в Україні. Повноваження органів виконавчої влади в реабілітації неповносправних осіб в Україні. Значення, етапи створення та розвиток технічних засобів для реабілітації. Класифікація технічних та спеціальних засобів. Застосування технічних засобів у фізичній терапії. Механізми лікувально-відновлювальної дії. Вимоги до технічних засобів фізичної терапії. Державне забезпечення допоміжними засобами різних категорій пацієнтів в Україні. Терміни виготовлення та експлуатації технічних засобів. Порядок їх отримання.</p> <p><i>Проходження курсу на платформі PhysiopediaPlus</i></p> <p>Ознайомлення з допоміжними технологіями https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-assistive-technologies-promopage-promopage-uk/ Доступ до допоміжних технологій https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/access-to-assistive-technology-promopage-promopage-uk/ Кроки надання допоміжних засобів https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/steps-to-assistive-technology-provision-promopage-promopage-uk/</p>	6
2.	<p>Допоміжні засоби особистої рухомості, переміщення та підйому. Правила підбору основних допоміжних засобів пересування: бруси, ходунці, милиці під пахву, милиці з підлокітником, тростина. Переваги і недоліки допоміжних засобів пересування. Помилки під час підбору, остаточна підгонка допоміжних засобів пересування. Підстраховка під час пересування. Використання допоміжних засобів пересування під час переміщень усередині та ззовні житлових приміщень. Характеристика основних моделей пересування. Методи та правила підстраховки під час пересування.</p> <p><i>Проходження курсу на платформі PhysiopediaPlus</i></p>	6

	Допоміжні технології – засоби для мобільності при ході https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/assistive-technology-gait-mobility-devices-promopage-promopage-uk/	
3.	Засоби пересування, їх характеристика. Різновиди крісел колісних та вибір оптимального варіанту. Служби із забезпечення кріслами колісними. Принципи підбору крісла колісного для осіб з інвалідністю. Помилки під час підбору. Підготовка крісла колісного для приведення його у відповідність до вимог припису. Безпечність та готовність крісла колісного до використання. Підстраховка під час пересування. Проблеми налаштування крісла колісного. Фінансування і замовлення. Облаштування, ремонт і подальше спостереження за кріслом колісним. Технічні вимоги до параметрів зон і просторів для осіб з інвалідністю: габарити крісла-колісного, зони для розміщення крісла-колісного. <i>Проходження курсу на платформі PhysiopediaPlus</i> Кроки для належного забезпечення кріслом колісним https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/steps-to-appropriate-wheelchair-provision-promopage-uk/ Налаштування, навички та технічне обслуговування крісла колісного https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/wheelchair-fitting-skills-and-maintenance-promopage-promopage-uk/	8
4.	Ортопедичні засоби у технологіях фізичної терапії. Головоутримувачі, реклінатори, коректори постави. Ортопедичний корсет. Бандаж. Фіксуючі і коригуючі ортези на шийний відділ хребта, на шийний і грудний відділи хребта, на шийний, грудний, поперековий і крижовий відділи, на грудний, поперековий, крижовий відділи хребта, на попереково-крижовий відділ хребта, на крижовий, поперековий відділ хребта та таз. <i>Ортезні системи на верхні кінцівки.</i> Фіксуючі ортези на верхні кінцівки: на зап'ясток – кисть, на зап'ясток – кисть – пальці, на передпліччя, на лікоть, на плече, плече-лікоть-зап'ясток-кисть. Коригуючі ортези на верхні кінцівки. <i>Системи ортезів на нижні кінцівки.</i> Ортези шарнірні: на гомілковостопний суглоб та стопу, на колінний суглоб, на колінний-гомілковостопний суглоби і стопу (на всю ногу), на кульшовий суглоб, на тазостегновий-колінний суглоби, на тазостегновий-колінний-гомілковостопний суглоби-стопу, Ортези на грудний, поперековий відділи хребта, тазостегновий-колінний-гомілковостопний суглоби-стопу. Ортези безшарнірні: на гомілковостопний суглоб і стопу, на колінний суглоб, на гомілку, на кульшовий суглоб, на тазостегновий-колінний суглоби, на всю нижню кінцівку (на кульшовий, колінний, гомілковостопний суглоби, стопу), на всю нижню кінцівку з корсетом або напівкорсетом. Ортопедичні устілки. Ортопедичне взуття. <i>Проходження курсу на платформі PhysiopediaPlus</i> Вступ до ортезування https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-orthotics-promopage-promopage-uk/ Огляд комплексних ортезів https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-complex-orthoses-promopage-uk/ Вступ до ортезування гомілковостопного суглоба https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-ankle-foot-orthoses-promopage-promopage-uk/ Вступ до ортезування хребта https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/introduction-to-spinal-orthoses-promopage-promopage-uk/	6
5.	Протезні і спеціалізовані технічні засоби для осіб з інвалідністю. Ортопедичні модульні компоненти протезування верхніх кінцівок. Протезування після ампутації пальців і кисті. Протезування після ампутації передпліччя. Протезування після	6

	<p>ампутації плеча. Ортопедичні модульні компоненти протезування нижніх кінцівок. Протези для стегна, колінні протези, протезування при відокремленні в кульшовому суглобі, протези для ніг вище коліна, протезування суглобів і ноги нижче коліна. Протези при ампутаційних дефектах гомілки. Протезування стоп та пальців. Протезування молочних залоз. Біонічні протези верхніх і нижніх кінцівок. Типи реабілітаційних екзоскелетів.</p> <p><i>Проходження курсу на платформі PhysiopediaPlus</i></p> <p>Передпротезна підготовка пацієнтів з ампутацією нижньої кінцівки та ознайомлення з протезуванням</p> <p>https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/pre-prosthetic-management-and-introduction-to-prosthetics-promopage-promopage-uk/</p>	
6.	<p>Технічні засоби у кінезіотерапії. Спеціалізовані інверсійні та і безінверсійні столи та крісла. Засоби відновлення навичку стояння та переміщення людей з інвалідністю. Засоби для підвісної терапії. Апарати для відновлення амплітуди рухів та сили м'язів. Апарати для тренування рівноваги та координації тіла. Апарати для масажу різних груп м'язів, масажу м'язів обличчя, їх характеристика. Портативні вібраційні апарати. Сучасні силові тренажери для людей з інвалідністю. Реабілітаційні рухомі доріжки, велоергометри. Стаціонарні рухомі та мобільні підводні доріжки. Сучасні ізодинамічні (гідравлічні) тренажерні апарати. Силові аква тренажери. Стаціонарні і мобільні підводні бігові доріжки. Підводні та водні велотренажери і апарати. Аквапідйомники для людини з особливими потребами.</p> <p><i>Проходження курсу на платформі PhysiopediaPlus</i></p> <p>Допоміжні засоби – Вертикалізатори</p> <p>https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/assistive-technology-standers-promopage-promopage-uk/</p>	8
7.	<p>Технічні засоби для осіб з особливими потребами та способи їх використання. Спеціальні засоби орієнтування, спілкування, обміну інформацією, їх використання для осіб з особливими потребами (для слабозорих та сліпих, слабочуючих та глухих осіб). Технічні пристрої при ураженні зорового аналізатора. Види протезів. Вимоги до протезів очей. Технічні пристрої при ураженні слухового аналізатора. Цифрові слухові апарати. Комунікаційні технології, їх класифікація. Сучасні технології поліфонатор, слухо-мовленнєвий тренажер, відеофонатор. Безбар'єрний простір. Технічні та експлуатаційні характеристики спеціальних засобів орієнтування, спілкування, обміну інформацією для осіб з особливими потребами. Інноваційні системи, сервіси та застосунки невізуальної навігації на вулиці та у приміщенні. Користування засобами безпеки орієнтування отримання інформації під час орієнтування та переміщення відкритими просторами</p>	6
	РАЗОМ	46

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: фліп-чарт, мультимедійний проектор (монітор), комп'ютер (стаціонарний чи ноутбук), сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (e-learn.uzhnu.edu.ua), для відеозв'язку Google Meet, при проведенні лекцій, практичних занять, консультацій Class Room, контрольних заходів Moodle, програма Socrative, Kahoot, та інші.

Для оцінки підбору технічних допоміжних засобів, пересування та страхування: одноопорні та чотирьохопорні тростини, біла тростина, милиці, рами-трапеції, крісла колісні, інструменти для зняття вимірів тіла, імітатори перешкод, страхувальні пояси.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О. Вакуленко [та ін.]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. 371 с.
2. Вихляєв Ю.М. Реабілітаційні технології і технічні засоби для відновлення людей з обмеженими фізичними можливостями (на прикладі сліпих): навчальний посібник / Ю.М. Вихляєв; Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут". Вінниця: Рогальська Ю., 2012. 143 с.
3. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посібник / АС. Вовканич. Львів: ЛДУФК, 2013. 184 с.
4. Глиняна О.О. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія» / ОО. Глиняна, ЮВ. Копочинська, ЮО. Худецький ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 6,12 МБ). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 190 с.
5. Основи фізичної реабілітації: навч.-метод. посіб. / МЄ. Чайковський. К.: Університет «Україна», 2014. 282с.
6. Попадюха Ю.А. Сучасні комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях: [навч. посібник] / Ю.А. Попадюха. К.: Центр учбової літератури, 2018. 656 с.
7. Попадюха Ю.А. Сучасні роботизовані комплекси, системи та пристрої у реабілітаційних технологіях: Навч. посіб. / Ю.А. Попадюха. К.: Центр учбової літератури, 2020. 324 с.
8. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: навчальний посібник / Н.А. Добровольська, А.С. Тимченко, В.П. Голуб та ін.; під ред. Н.А. Добровольської, О.В. Федорича, А.С. Тимченка, І.П. Радомського. Київ. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 368 с.
9. Філак Я.Ф. Протезування та ортезування у фізичній терапії: навчальний посібник / Я.Ф. Філак, Ф.Г. Філак. Ужгород: ФОП Сабов А.М. 2018. 102 с.
10. Ціж Л.М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні / Л. М. Ціж. // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наук. статей. Фізичне виховання та спорт. 2017ю №1. С.183–191.
11. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.

Допоміжна література

1. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Державне підприємство «Уккрахбудінформ» Мінрегіон України. Київ. 2018. С. 63.
2. Модель організації медико-соціальної реабілітації учасників АТО з інвалідністю: Методичні рекомендації / укл. Шевчук В.І., Беляєва Н.М., Яворовенко О.Б., Куриленко І.В. Вінниця: 2018. 32 с.
3. Реабілітація інвалідів-візочників: методичні рекомендації / Уклад.: О.М. Звіряка. Суми: Вид-во СумДПУ імені АС. Макаренка, 2013. 120 с.
4. Тренажери в системі оздоровчого тренування. Методичні вказівки з самостійної роботи з дисципліни «Основи фізичної реабілітації» для студентів галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за напрямом підготовки 6.010203 «Здоров'я людини» / Укл.: Самохін М.К. Чернігів: ЧНТУ, 2015. 54 с.
5. Ціж Л. Соціальний захист осіб з інвалідністю як складова безпеки їх життєдіяльності / Л. Ціж., М. Мазепа // Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали III Всеукр. заочної наук.- практ. конф. (Київ, 21 квітня 2017) К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С. 150.

6. Цюпак Т.Є. Заходи реабілітації хворих після ампутацій нижніх кінцівок / Ю.Ю. Цюпак, В.П. Драченко // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення. Матеріали X Всеукр. Наук.-практ. конф. з між народ. участю. Львів: ЛДУФК, 2016. С. 313-316.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Робоча програма дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії» (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»: e-learn.uzhnu.edu.ua).
2. Перелік питань, тестових завдань, практичних нормативів до практичних занять з дисципліни «Технічні засоби у фізичній терапії» (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»: e-learn.uzhnu.edu.ua).
3. Закон України "Про реабілітацію осіб з інвалідністю" [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
4. Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://www.msp.gov.ua/content/zabezpechennya-tehnichnimi-ta-inshimi-zasobami-reabilitacii-specavtotransportom.html>
5. Інформаційний посібник «Новий освітній простір. Безбар'єрність» / Режим доступу: http://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/408/NOP_Bezbaryernist.pdf
Навчальний пакет для персоналу служб із забезпечення кріслами колісними. Посібник учасника. Базовий рівень. Word Health Organization 2012. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/78236/9789241503471-participants-workbook-ukr.pdf;jsessionid=541FC22B267106270960BFC534FD3845?sequence=87>;
<https://cam-z.org/camz/photos/files/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20UKR.pdf>
6. Всеукраїнська громадська організація людей з інвалідністю по зору «генерація успішної дії». Режим доступу: <http://gud.org.ua/%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%94%D0%BD%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%80/>
7. Основи безпечного переміщення та супроводу пацієнтів: методичні рекомендації / Укладачі: Керестей В.В., Савченко В.М., Скольська Л.В. Воліков І.О., Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту; Медичний центр «Добробут», 2021. 28 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36339/1/V_Kerestej_V_Savchenko_OBPiSP_metodrekomen_da_2021_FZfVS_KFRB.pdf
8. Постанова КМУ від 5 квітня 2012 р. №321 (в редакції постанови КМУ від 14 квітня 2021 р. № 362) про «Порядок забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні та інші засоби реабілітації». Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/321-2012-%D0%BF#Text>
9. Постанова КМУ від 1 жовтня 2014 р. №518 (в редакції постанови КМУ від 4 листопада 2020 р. № 1053) про «Порядок протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок». Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/518-2014-%D0%BF#Text>
10. Попадюха Ю. Особливості біонічних протезів верхніх кінцівок [Електронний ресурс]: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13204/1/Yuriy%20Popadiukha.pdf>
11. Забезпечення протезування та/або ортезування учасника бойових дій виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та/або спеціальними виробами для занять

- спортом проводиться відповідно до граничних цін, затверджених Мінсоцполітики Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-22#Text>
12. Протезування та штучні органи: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 163 «Біомедична інженерія» / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Г. В. Мельник, Є. В. Сніцар ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 184 с.
 13. Реабілітаційні екзоскелети – сучасність і перспективи застосування [Електронний ресурс]: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12467/1/Iurii%20Popadiukha_5r.pdf
 14. Сайт української асоціації фізичної терапії: Режим доступу: <https://uapt.org.ua/uk/home/>
 15. Сайт Українського товариства фізичної та реабілітаційної медицини. Режим доступу: <https://www.utfrm.com.ua/>
 16. Сучасні аспекти слухопротезування. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/2677-suchasni-aspekti-sluhoprotezuvannya/>
 17. Платформа Інвафішки. Режим доступу: <http://invafishki.info/ru/>
 18. Сайт ТАР навчання допоміжним засобам. Режим доступу: <https://gate-tap.org>
 19. Сайт Physiopedia Plus. Режим доступу: <https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/>
 20. Сайт Protez Hub. Режим доступу: <https://protezhub.com/>

Питання для теоретичного контролю

1. Визначення поняття технічні засоби, спеціальні засоби. Мета, завдання та механізми лікувально-відновлювальної дії технічних засобів.
2. Класифікація технічних та спеціальних засобів згідно Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю».
3. Особливості забезпечення громадян технічними засобами реабілітації в Україні.
4. Терміни виготовлення та експлуатації технічних засобів.
5. Вимоги до технічних засобів у фізичній терапії.
6. Характеристика допоміжних технічних засобів пересування.
7. Використання основних допоміжних технічних засобів пересування (одноопорної - чотирьохопорної палички, милиць під пахву, милиць з підлокітником, рами трапеції).
8. Крісло колісне як засіб пересування. Різновиди крісел колісних.
9. Принципи вибору оптимального варіанту крісла колісного для осіб з інвалідністю.
10. Переваги і недоліки технічних допоміжних засобів пересування.
11. Помилки під час підбору, технічних допоміжних засобів пересування.
12. Правила техніки безпеки при переміщенні та супроводі пацієнтів.
13. Остаточна підгонка технічних допоміжних засобів пересування.
14. Моделі пересування з використанням основних технічних засобів та їх характеристика.
15. Використання технічних допоміжних засобів пересування під час переміщень усередині житлових приміщень.
16. Використання технічних допоміжних засобів пересування під час переміщень ззовні.
17. Методи та правила підстраховки під час пересування.
18. Протезування кінцівок, види протезів та їх характеристика.
19. Завдання та основні вимоги до конструкційних компонентів протезів. Медичні показання та протипоказання.
20. Протезування верхніх кінцівок, призначення конструкцій протезів верхніх кінцівок.
21. Види протезування верхніх кінцівок та їх коротка характеристика.
22. Протезування нижніх кінцівок, призначення конструкцій протезів нижніх кінцівок.
23. Види протезів для нижніх кінцівок та їх коротка характеристика.
24. Ортопедичні засоби їх коротка характеристика.
25. Ортезування: завдання, класифікація та основні вимоги до ортезів.
26. Ортезування хребта. Види ортезів на хребет та їх призначення.
27. Ортезні системи на верхні кінцівки, види та медико-технічні вимоги до їх конструкцій.
28. Показання та протипоказання до призначення ортезних систем на верхні кінцівки.
29. Фіксуючі ортези на верхні кінцівки їх коротка характеристика.
30. Коригуючі ортези на верхні кінцівки їх характеристика.
31. Ортезування нижніх кінцівок, види та медико-технічні вимоги до їх конструкцій.
32. Показання та протипоказання до призначення ортезних систем на нижні кінцівки.
33. Ортези шарнірні, види та призначення.
34. Ортези безшарнірні, види та призначення.
35. Біонічні протези верхніх і нижніх кінцівок.
36. Облаштування кабінетів та залів фізичної терапії технічними засобами.
37. Характеристика вертикалізаторів, вимоги до підбору.
38. Технології вертикалізації, фази користування параподіумом.
39. Тренажери, класифікація, функції, методика застосування.
40. Спеціалізовані механічні тренажерні засоби, їх коротка характеристика.
41. Технічні засоби, що відновлюють та розробляють певні функції, їх коротка характеристика.
42. Характеристика засобів для підвісної терапії.
43. Характеристика засобів відновлення стояння та переміщення.
44. Характеристика апаратів для відновлення амплітуди рухів та сили м'язів.
45. Характеристика апаратів для тренування рівноваги та координації тіла.

46. Апарати для масажу різних груп м'язів та їх характеристика.
47. Портативні вібраційні апарати, їх коротка характеристика.
48. Характеристика технічних засобів для застосування в умовах басейну.
49. Технічні засоби для слабозорих та сліпих осіб їх коротка характеристика та способи їх використання. Безбар'єрний простір.
50. Технічні засоби для слабочуючих та глухих їх коротка характеристика та способи їх використання. Безбар'єрний простір.

Практичні навички

1. Підбір крісла колісного для пацієнта, основні критерії підбору. Перевірка правильності підбору допоміжного засобу.
2. Підбір одноопорної та чотирьохопорної палички для пацієнта, основні критерії підбору. Перевірка правильності підбору допоміжного засобу.
3. Підбір милиць під пахву для пацієнта, основні критерії підбору. Перевірка правильності підбору допоміжного засобу.
4. Підбір милиць з підлокітником для пацієнта, основні критерії підбору. Перевірка правильності підбору допоміжного засобу.
5. Підбір рами-трапеції для пацієнта, основні критерії підбору. Перевірка правильності підбору допоміжного засобу.
6. Демонстрація навички ходьби з милицями без опори на ушкоджену кінцівку.
7. Демонстрація навички ходьби приставним кроком.
8. Демонстрація навички ходьби перемінним кроком.
9. Демонстрація навички ходьби з милицями за типом лижної ходьби.
10. Демонстрація навички спуску з милицями по сходах.
11. Демонстрація навички підйому з милицями по сходах.
12. Страхування пацієнта у положенні стоячи, та стоячи з допоміжними засобами (одноопорна паличка, чотирьохопорна паличка, милиці, рама-трапеція, ролатор, пояс для страхування).
13. Страхування пацієнта під час ходи (одноопорна паличка, чотирьохопорна паличка, милиці, рама трапеція, ролатор, пояс для страхування).
14. Переміщення та страхування пацієнта на сходах (одноопорна паличка, чотирьохопорна паличка, милиці, рама трапеція, ролатор, пояс для страхування).
15. Переміщення та страхування пацієнта у кріслі колісному усередині житлових приміщень (імітатори перешкод, пороги, бар'єри, сходи, підйоми).
16. Переміщення та страхування пацієнта у кріслі колісному під час переміщень ззовні (перешкоди, пороги, бар'єри, сходи, підйоми).
17. Демонстрація переміщення клієнта з ліжка на крісло колісне і назад.
18. Демонстрація фаз входу в параподіум з крісла колісного та виходу з параподіуму.
19. Демонстрація виявлення та подолання перешкод за допомогою білої тростини.
20. Супровід осіб із порушеннями зору (основний захват, вузький прохід, перехід на інший бік, розворот на 180 градусів, по сходах – «сходи вгору», «сходи вниз», навісні перешкоди, прохід через двері).

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібно підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)